

Vårdgarantins effekter

Uppföljningsrapport 6

2007-01-19

**Ett år med den utvidgade vårdgarantin –
väntetiderna i vården minskar långsamt**

Sveriges
Kommuner
och Landsting

Uppgifter från databasen och webbplatsen Väntetider i Vården

www.vantetider.se

Rapporten är en del av den löpande, nationella uppföljningen av vårdgarantins gällande tidsgränser inom den planerade, specialiserade vården – det vill säga max 90 dagars väntetid till besök respektive behandling.

Sammanställningen bygger på den specialiserade vårdens rapportering till landstingens gemensamma väntetidsdatabas, Väntetider i Vården, www.vantetider.se

Redovisningen omfattar det totala antalet väntande patienter – samt hur många som väntat längre än 90 dagar – dels till **23 behandlingar inom åtta specialitetsområden**, dels till **mottagningsbesök inom 23 specialiteter** per den 31 jan, 31 mars, 31 maj, 31 augusti och 30 november 2006.

Under hösten 2006 har databasens innehåll utvidgats med väntetidsuppgifter för ytterligare ett tjugotal behandlingar, samt för mottagningar inom Handkirurgi, Neurokirurgi, Specialiserad smärtverksamhet, Endokrinologi (inkl. diabetes) samt Onkologi. Dessa ingår inte i denna rapportering, men landstingen har förberett sina system för en sådan utökad nationell uppföljning. En sammanställning och analys av väntetidsläget även inom samtliga områden kommer att publiceras i april 2007.

Förutsättningar för att nationellt följa tillgängligheten inom ytterligare områden utreds.

De 23 behandlingarna inom de åtta specialitetsområdena

Gynekologi	Sterilisering, Urininkontinens, Operation livmoderframfall, Hysterektomi
Hjärtsjukvård	Kranskärloperation, Ballongvidgning kranskärl (PTCA)
Kirurgi	Åderbråcksoperation (ej kosmetisk), Ljumsnbråcksoperation, Gallstensoperation
Ortopedi	Höftledsplastik (primär), Knäledsplastik (primär), Diskbråcksoperation, Operation knäledsligament, Knäledsartroskopi
Plastikkirurgi	Bröstreduktion, Bröstrekonstruktion (efter cancer)
Urologi	Operation av godartad prostataförstoring
Ögonsjukdomar	Gråstarrsoperation
Öron–Näsa–Hals	Tonsillektomi, Sömnapné (CPAP-behandling), Hörselförbättrande operation, Utprovning hörapparat, Septumplastik

De 23 specialitetsområdena där mottagningsbesöken rapporterats

Allmän kirurgi

Gynekologi

Kärlkirurgi

Ortopedi

Plastikkirurgi

Urologi

Kardiologi

Ögonsjukvård

Öron – Näsa – Hals

Allergologi

Diabetes

Gastroenterologi

Hematologi

Hud

Lungmedicin

Allmän intern medicin

Neurologi

Njurmedicin

Reumatologi

Syncentral

Barn- och ungdomspsykiatri

Barnmedicin

Vuxenpsykiatri

Definition av redovisade uppgifter

Totalt antal väntande patienter till första besök/ behandling

Uppgiften anger hur många patienter som är uppsatta på väntelista / planeringslista vid ett visst datum. Samtliga patienter med beslut om ett vårdåtagande redovisas, d.v.s. även de patienter som redan fått en tid för besök eller behandling. Dessa patienter kan betraktas som verksamhetens aktuella "kundregister / produktionsplan".

Varav antal väntande längre än 90 dagar

Uppgiften anger hur många av det totala antalet väntande patienter som väntat längre än 90 dagar på ett besök eller en behandling. Denna uppgift omfattar INTE de patienter som av medicinska skäl måste vänta längre, eller de som själva valt att skjuta upp tidpunkten för besök eller behandling.

Mätfrekvens

Rapporteringen av dessa uppgifter sker en gång per månad och avser den sista kalenderdagen i månaden.

Rapporteringsfrekvens till den gemensamma nationella databasen

Med hjälp av nya rutiner och regelverk har rapporteringsfrekvensen för såväl landsting som verksamhetsområden förbättrats under det senaste året. Vid mätningen den 30 november 2006 var den genomsnittliga rapporteringsfrekvensen 90 procent, med en generell variation mellan enheterna / specialiteterna på 83 – 100 procent.

Det finns fortfarande variationer mellan landstingen, såväl vad gäller rapporteringsfrekvens som rutiner för kvalitetssäkring av rapporterade uppgifter. Orsakerna till låg eller utebliven rapportering skiftar från mätning till mätning.

Det kan handla om byte av patientadministrativt system eller tillfälliga tekniska problem (gäller t.ex. Blekinge, Jämtland och Sörmland i november). I andra fall saknas krav på leverans av uppgifter i vårdgivarnas uppdrag och i några fall handlar det om den så kallade mänskliga faktorn.

För att minimera riskerna för feltolkning vid jämförelser mellan presenterade uppgifter, har vi i denna rapport angivit rapporteringsfrekvenser i vissa tabeller samt markerat uppgifter som bygger på rapporteringsfrekvenser som understiger 70 procent.

Övergripande nationell trend ett år efter vårdgarantins införande

Det totala antalet väntande / inplanerade patienter med ett beslut om en planerad behandling (inom de behandlingar som följs nationellt) var den 31 januari 2006 53 464 patienter. Den 30 november 2006 hade denna siffra sjunkit till 46 782 patienter.

Det totala antalet väntande patienter varierar dock naturligt över tid och indikerar inte om vårdgarantin fungerar eller ej, förutsatt att de som väntar på besök eller behandling får den beslutade vården inom garantins tidsgränser.

Ett år efter vårdgarantins införande finns det fortfarande patienter som ofrivilligt väntat längre än 90 dagar på besök eller behandling inom de specialitetsområden som ingår i uppföljningen.

När det gäller mottagningsbesök är läget i stort sett oförändrat jämfört med läget i mars 2006. För var fjärde patient som väntar på ett planerat **besök** inom den specialiserade vården uppfylls inte vårdgarantin.

Övergripande nationell trend ett år efter vårdgarantins införande (forts.)

Det totala antalet som väntat längre än 90 dagar på **behandling** har minskat, men fortfarande uppfylls inte vårdgarantin för en av fyra patienter.

Den rapporterade ”sommarökningen” av antalet patienter som väntat längre än 90 dagar har avstannat och de flesta verksamheter har under hösten kunnat arbeta bort denna.

Cirka hälften av landstingen rapporterar att de inom vissa specialiteter inte har några eller endast enstaka patienter som väntat mer än 90 dagar. Blekinge, Kalmar och Gotland redovisar ett mycket gott läge inom alla de behandlingar vi följer i denna rapportering. I landstingens kommentarer (sid 18-26) framgår att det skett förbättringar som sträcker sig längre tillbaka i tiden än vad denna rapport omfattar.

Ytterligare några landsting har påtagligt förbättrat tillgängligheten inom tidigare kända ”problemområden”. Framförallt gäller detta operationer av gråstarr men det ser även väsentligt mycket bättre ut när det gäller höftledsoperationer.

Övergripande nationell trend, gällande väntetider till behandlings inom åtta specialitetsområden i den specialiserade vården

De nationella sammanställningarna över antalet väntande patienter i landet har genomförts vid fem tidpunkter under 2006. Sammanställningarna visar att antalet patienter, som väntat längre än 90 dagar till någon av de 23 behandlingar som ingår i den ursprungliga rapporteringen, gradvis har sjunkit under året:

- **31 januari** **17 311 patienter**
- **31 mars** **15 838 patienter**
- **31 maj** **14 511 patienter**
- **31 augusti** **21 363 patienter**
- **30 november** **12 168 patienter**

Variationerna mellan landsting och mellan specialitetsområden är fortfarande stora. Jämförelsen mellan mättidpunkterna ska ses som en allmän riktning och tolkas med viss försiktighet, eftersom antalet rapporterade enheter (vårdgivare, verksamhetsområden m.m.) successivt har ökat med någon procent mellan mätningarna.

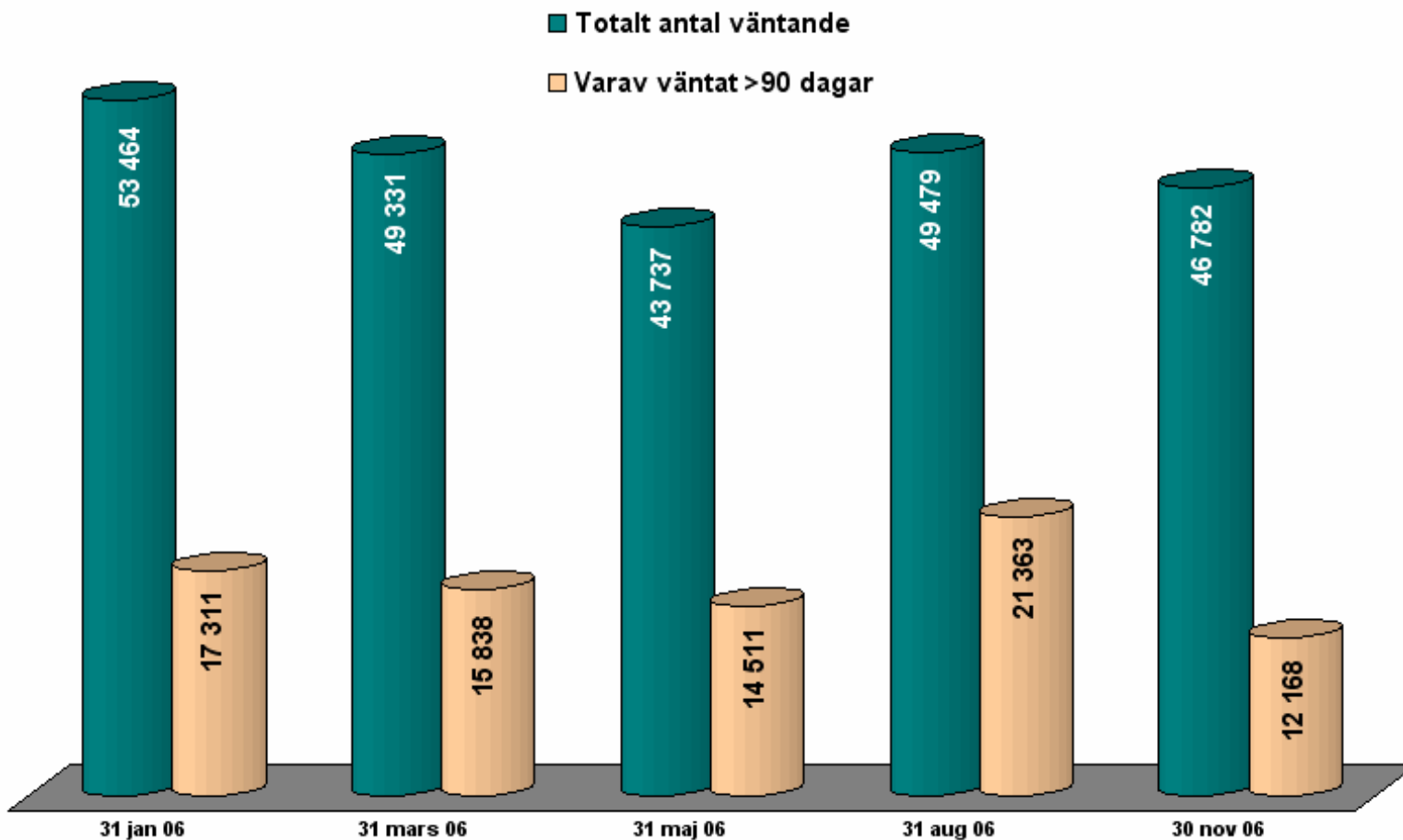
Totala antalet väntande samt antalet som väntat längre än 90 dagar på behandling, den 30 nov 2006 (samtliga landsting/regioner)

Landsting/ Region	Gynekologi		Hjärtsjukvård		Kirurgi		Ortopedi		Plastikkirurgi		Urologi		Ögon		ÖNH ex hörapp.		Hörapparater	
	Väntat totalt	Väntat > 90 dagar	Väntat totalt	Väntat > 90 dagar	Väntat totalt	Väntat > 90 dagar	Väntat totalt	Väntat > 90 dagar	Väntat totalt	Väntat > 90 dagar	Väntat totalt	Väntat > 90 dagar	Väntat totalt	Väntat > 90 dagar	Väntat totalt	Väntat > 90 dagar	Väntat totalt	Väntat > 90 dagar
Stockholm	481	97	94	26	1 328	459	1 232	464	169	79	28	4	239	7	1 395	597	3 355	863
Uppsala	219	129	47	0	190	3	493	108	50	5	27	10	278	17	195	67		
Sörmland	89	9			272	108	359	84	27	17	47	6	411		179	38	506	25
Östergötland	79	2	45	1	455	207	885	354	173	118	86	13	396	15	195	78	377	24
Jönköping	83	0			190	5	429	111	23	5	53	9	540	90	205	52	507	80
Kronoberg	96	6			219	66	287	13	50	39	54	17	274	19	136	70	407	223
Kalmar	47	0			94	0	307	22	5	2	77	41	276	0	47	0	214	0
Gotland	8	0			34	5	115	4	2	1	7	0	81	0	17	0	39	0
Blekinge	0	0	16	0	68	3	197	39	14	0	19	0	208	0	3	0	245	0
Region Skåne	403	36	193	15	1 439	673	1 282	109	94	20	156	52	2 840	1 028	1 015	402	1 627	490
Halland	109	13			422	82	456	84	15	3	51	18	446	14	216	76	511	13
Västra Götaland	478	19	46	5	1 545	397	2 461	945	461	276	265	105	2 110	110	1 111	428	2 873	900
Värmland	76	0			578	282	907	591	20	6	51	23	396	1	199	71	512	270
Örebro	71	0	13	0	372	135	473	88	24	9	46	10	347	9	321	170	591	23
Västmanland	55	6			378	167	299	119	3	1	40	0	328	0	199	92	163	1
Dalarna	123	3			336	142	368	46	56	16	88	39	672	94	407	198	102	0
Gävleborg	149	20			701	83	561	125	130	3	72	1	125	38	202	89	616	327
Västernorrland	149	35			320	76	358	71	5	1	39	2	203	20	92	1	343	
Jämtland	39				301		206		11		66		248	31	20	2	209	31
Västerbotten	100	21	132	1	257	52	471	83	107	87	79	16	478	12	183	52	478	82
Norrbottn	107	4			367	67	412	70	36	26	38	11	492	0	224	103	180	0
Hela riket	2 961	400	586	48	9 864	3 010	12 558	3 528	1 475	714	1 389	377	11 388	1 505	6 561	2 586	13 855	3 352

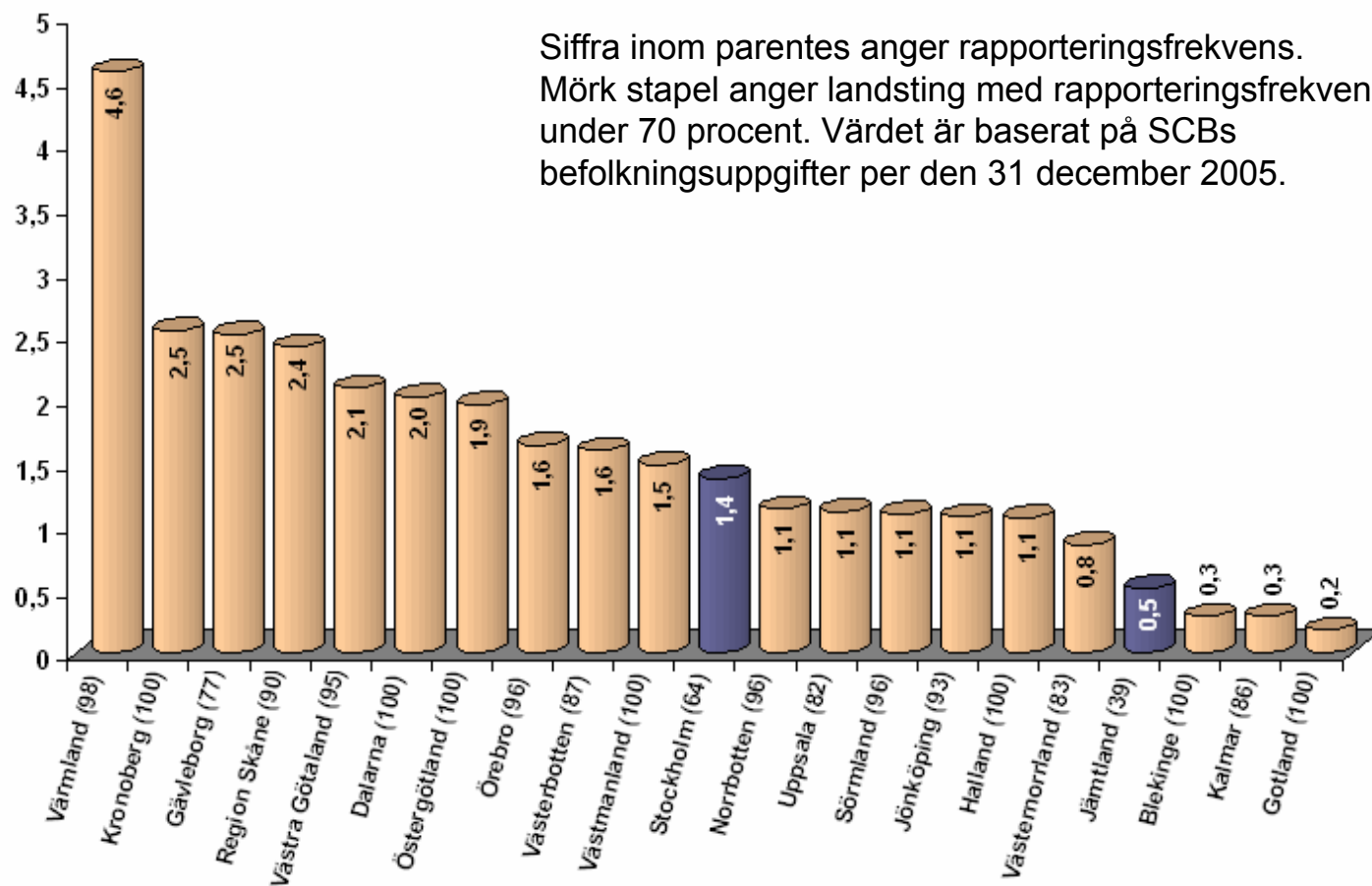
Totalt antal väntande patienter i hela Sverige	60 637	exkl hörapp.	46 782
Totalt antal som väntat >90 dagar	15 520	exkl hörapp.	12 168

	- ej rapporterat		XXX - rapporteringsfrekvens understiger 70%
	- utförs ej		

Totala antalet väntande till behandling samt antalet som väntat längre än 90 dagar (samtliga landsting/regioner)

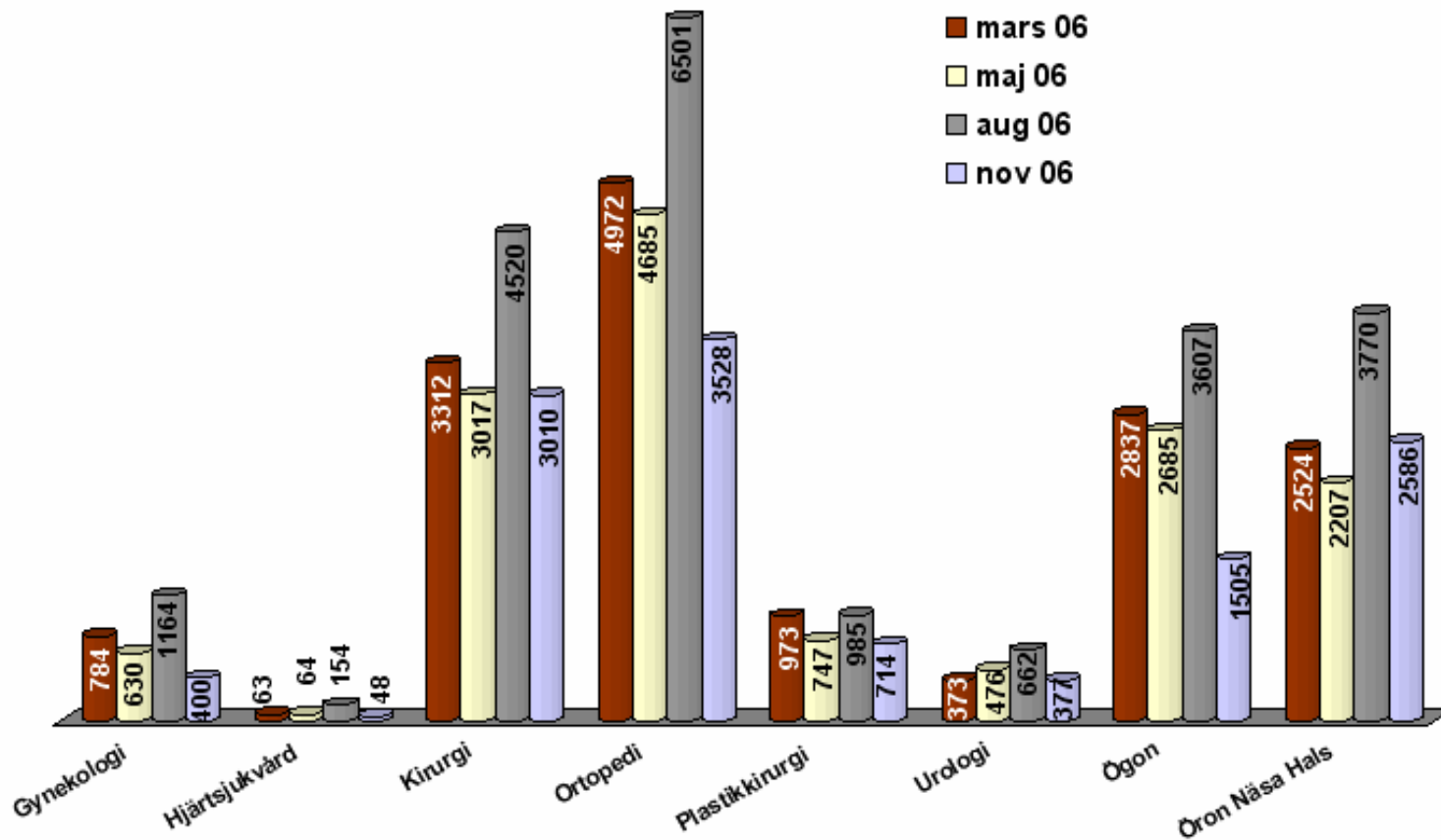

Totala antalet patienter per 1 000 invånare, som 30 nov 2006 väntat längre än 90 dagar på behandling (samtliga landsting och regioner)

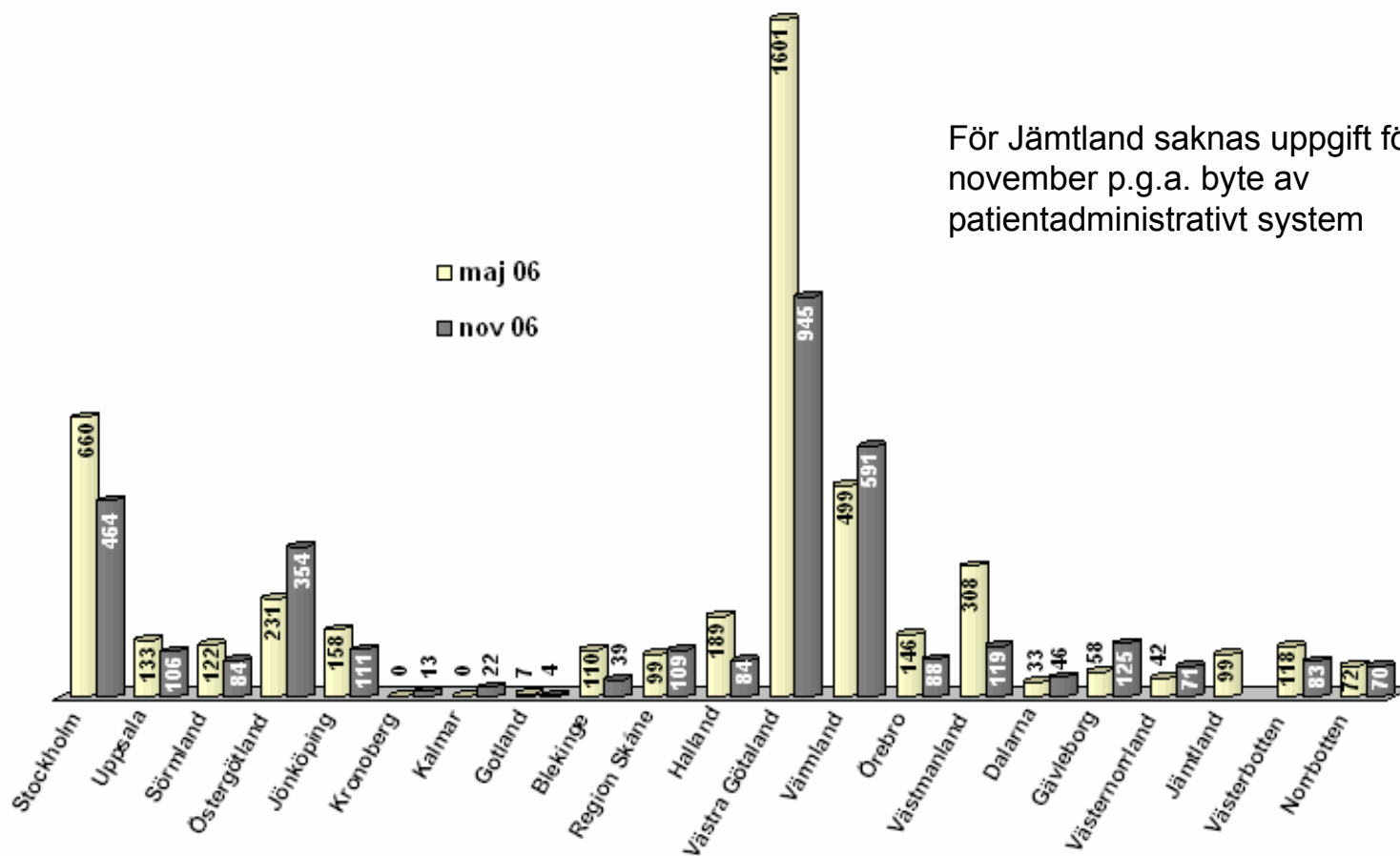
Totala antalet patienter som väntat längre än 90 dagar på behandling

Utveckling/specialitet mars – november 2006 (samtliga landsting och regioner)

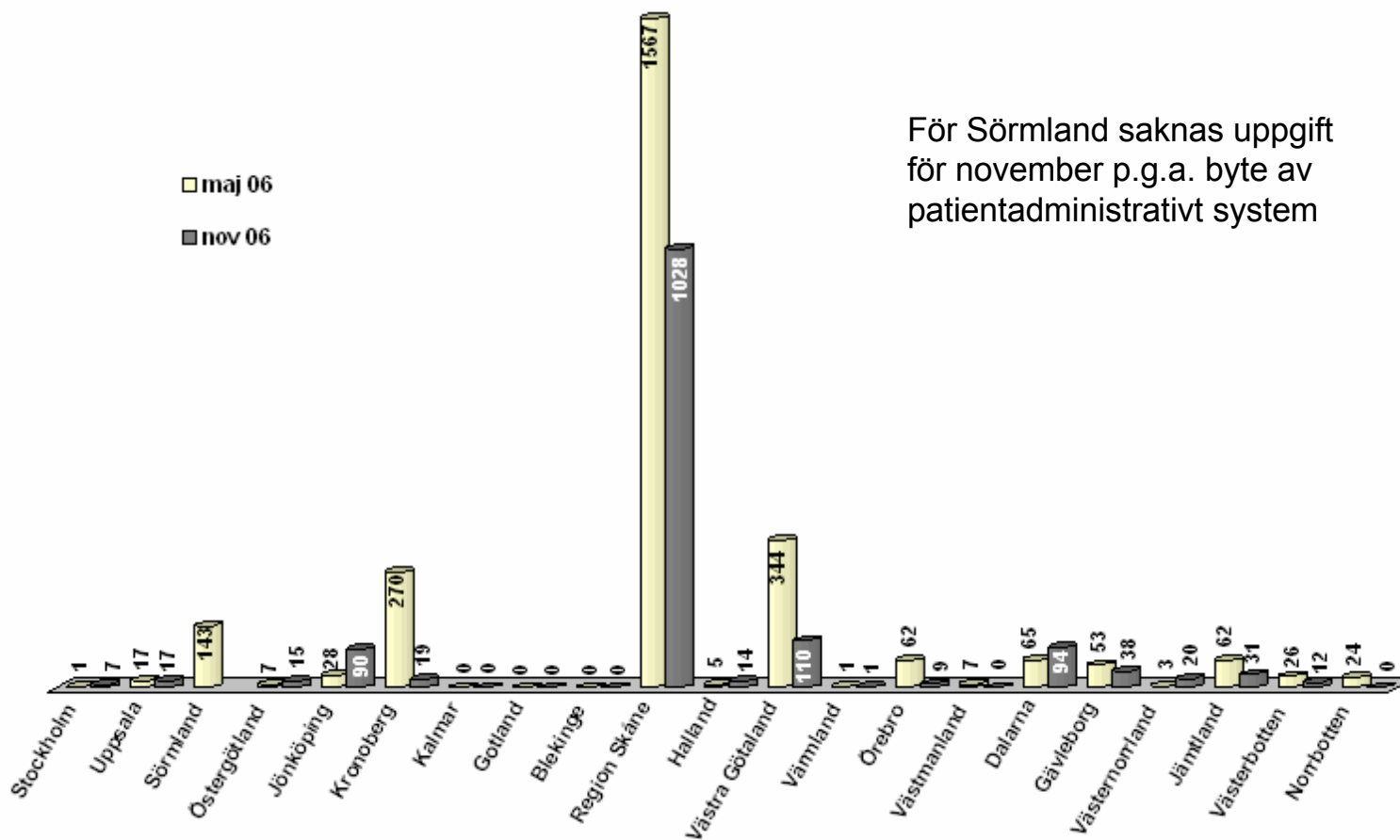

Antal patienter som väntat längre än 90 dagar på ortopedisk behandling (Utveckling mellan 31 maj och 30 nov 2006 i samtliga landsting/regioner)

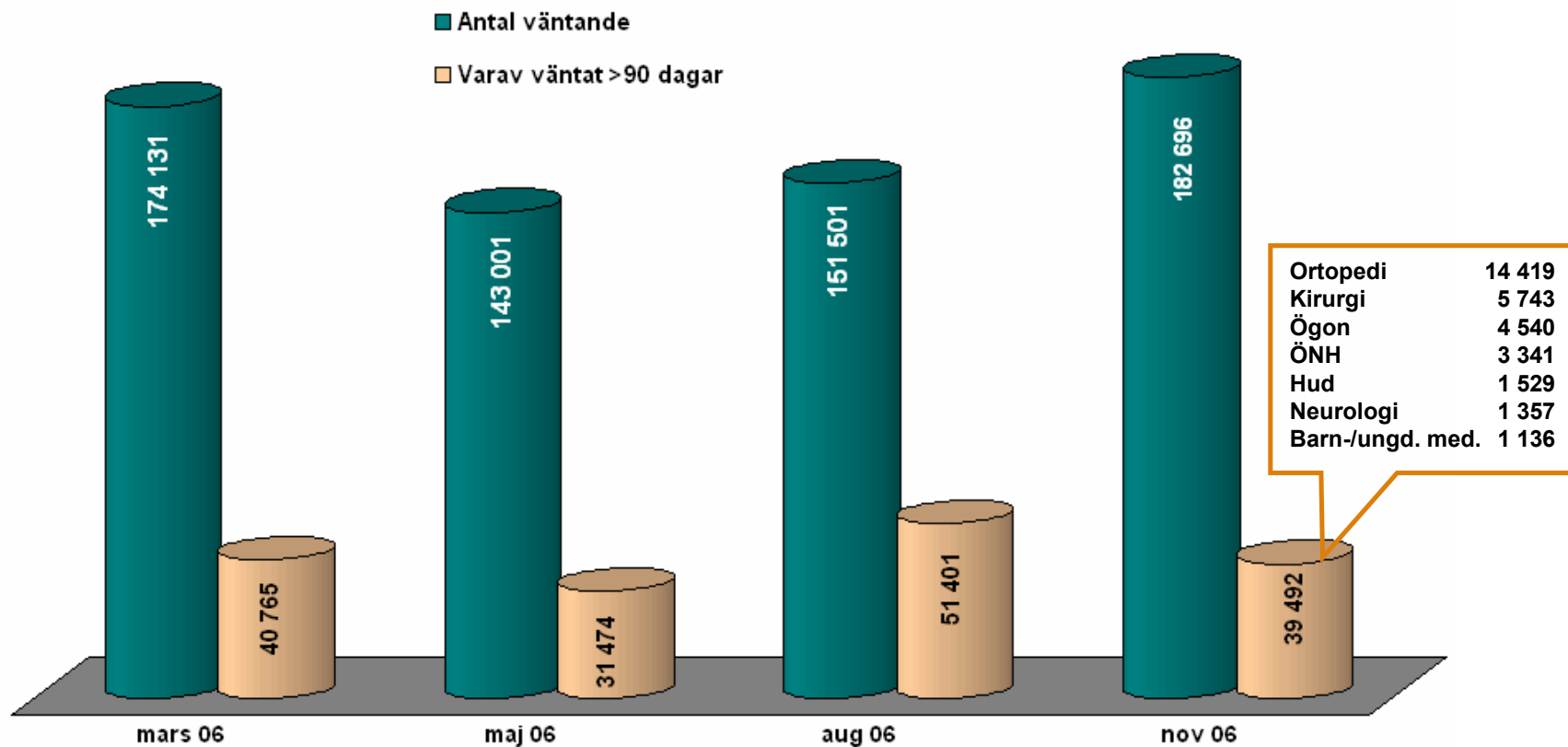
För Jämtland saknas uppgift för november p.g.a. byte av patientadministrativt system

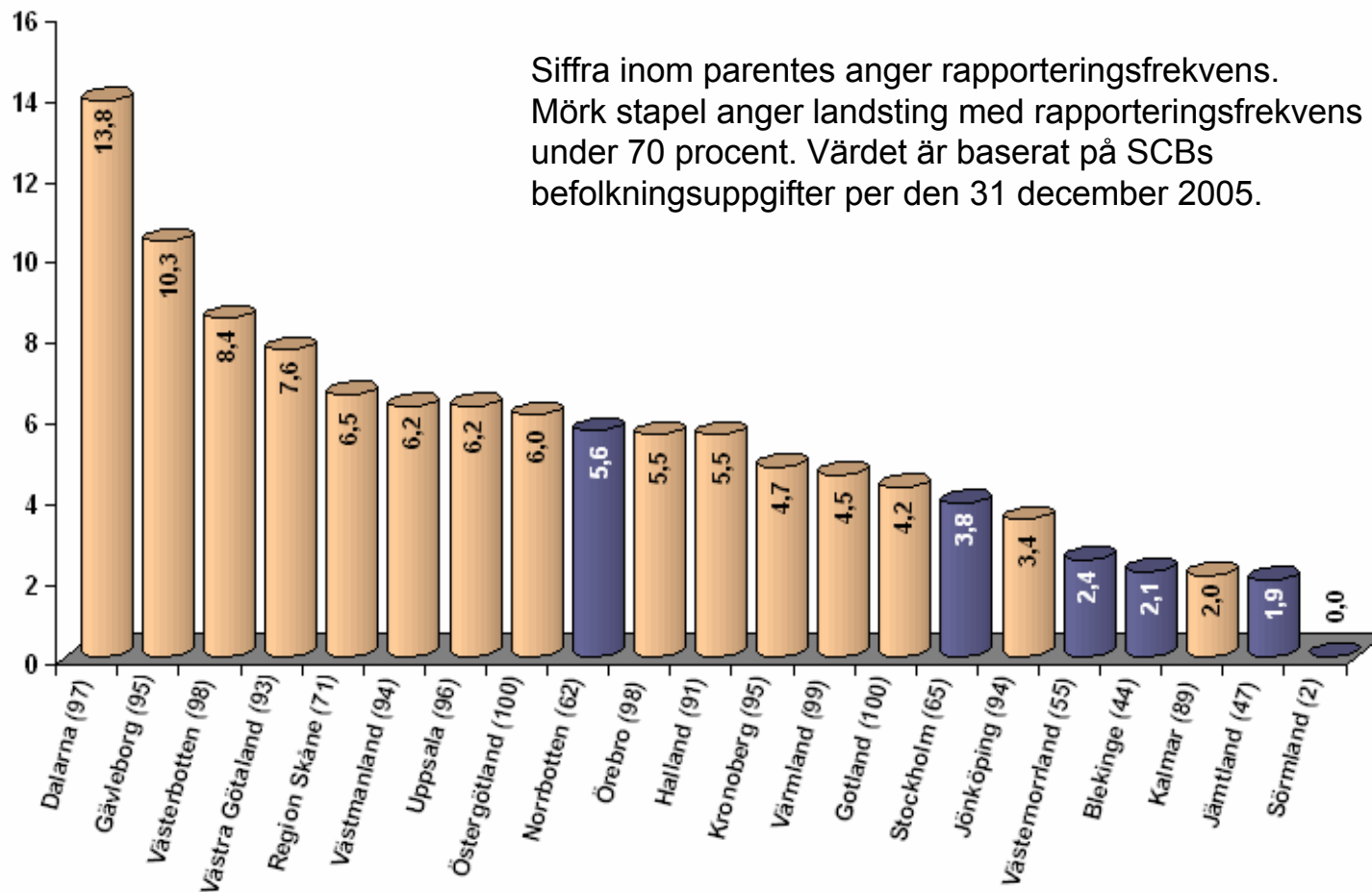
Antal patienter som väntat längre än 90 dagar på operation av grå starr (Utveckling mellan 31 maj och 30 nov 2006 i samtliga landsting/regioner)

Antal väntande patienter, samt patienter som väntat längre än 90 dagar på specialistbesök (Utveckling över tid i 18 landsting/regioner som rapporterat uppgifter vid samtliga mätillfällen)

Totala antalet patienter per 1 000 invånare, som 30 nov 2006 väntat längre än 90 dagar på specialistbesök (samtliga landsting och regioner)

Landstingen kommenterar resultaten

För ytterligare information, kontakta landstingens väntetids- eller vårdgarantiansvariga i respektive landsting / region. Kontaktuppgifter återfinns på www.vantetider.se / Kontakter

Landstingen har under november / december ombetts att kvalitetssäkra rapporterade uppgifter per den 30 november, samt givits möjlighet att kommentera sitt aktuella väntetidsläge. De kommentarer som kommit in redovisas nedan.

Blekinge

Blekinge klarade vårdgarantin för behandling inom samtliga områden, förutom ortopedi och vissa allmänkirurgiska operationer, men inklusive utprovning av hörapparat. Blekingesjukhuset har avancerad tillgänglighet som målsättning, det vill säga att erbjuda besök inom 14 dagar och behandling inom 14 dagar. Öronkliniken, ögonkliniken, kvinnokliniken och hjärtsjukvården i Blekinge erbjuder idag patienterna detta.

Dalarna

Väntesituationen har successivt och påtagligt förbättrats. Antalet väntande har halverats, från ca 4 000 till ca 2 000 under de senaste 2 åren. En drastisk minskning av antalet "långväntare" (mer än 1 år), från ca 600 till ca 100 har också skett under de senaste 2 åren. Under sommaren 2006 försämrades läget temporärt, i likhet med tidigare sommarperioder. Under hösten 2006 i princip oförändrat antal väntande, som en summerad effekt av pågående hög operationsproduktion och högt inflöde relaterat till pågående nybesöksaktiviteter. Under vintern/våren 2007 blir det fortsatta specifika åtgärder inom främst kirurgi och öron. Den samlade kön av väntande motsvarar 2-3 mån totalproduktion, dock med påtaglig spridning mellan verksamhetsområden.

Landstingen kommenterar resultaten

För ytterligare information, kontakta landstingens väntetids- eller vårdgarantiansvariga i respektive landsting / region. Kontaktuppgifter återfinns på www.vantetider.se / Kontakter

Gotland

Fortsatt aktivt arbete med vårdgarantin och strukturerade uppföljningar av läget var 14:e dag. Gotland har operationskapacitet att ta emot för operationer inom 90 dagar. Trots det har Gotland ännu lite svårt att uppfylla vårdgarantin för samtliga patienter, eftersom regionen behöver balansera fördelningen av operationssalar på ett bra sätt mellan kliniker och i relation till vårdplatser för att kunna utnyttja kapaciteten fullt ut. Gotland arbetar aktivt med det och hoppas kunna hålla vårdgarantin under våren 2007 även för ortopediska operationer.

Gävleborg

Att väntetiderna steg efter sommaren 2006 var inte oväntat. Det har varit ett tydligt mönster så länge som Gävleborg följt väntetidstatistiken. Under hösten 2006 har väntetidsstatistiken i landstinget successivt förbättrats.

Vid jämförelse av väntetidsdata mellan augusti och november, 2006 har följande noterats: Totalt antalet väntande på besök har minskat med cirka 1 600 och antalet som väntat mer än 90 dagar har minskat med cirka 2 100.

Problemområden är ortopedi och ögon, framförallt i Gävle. Väntande till behandling har inte minskat lika mycket. Antalet som väntat mer än 90 dagar på behandling har minskat med drygt 1 000 personer. Flest väntande noteras för åtgärderna operation gråstarr och utprovning av hörapparat.

Landstingen kommenterar resultaten, forts

Halland

I Landstinget Halland har registreringen av antalet som väntat längre än 90 dagar successivt för-bättrats. Under hösten har totalt antal väntande minskat, liksom antalet som väntat mer än 90 dagar. Inom ett stort antal behandlingar i Landstinget Halland är det max 10 patienter som väntat längre än 90 dagar. Många åtgärder pågår för att möta vårdgarantin, som exempelvis extra operationer utanför ordinarie arbetstid, processkartläggning för förbättrade flöden, ökad effektivitet samt förbättrad schemaplanering.

Jönköping

Antalet patienter som väntat mer än 90 dagar till ett mottagningsbesök har under tio rapporterade månader 2006 varit i genomsnitt 932 per månad. Novembervärdet var 1 129 patienter, varav 30 procent återfinns inom medicinska specialiteter och 70 procent inom kirurgiska, inklusive hörapparatutprovning. Antalet patienter som väntat mer än 90 dagar på behandling har under tio rapporterade månader 2006 varit i genomsnitt 385 per månad, med en högsta notering under augusti. Novembervärdet var 403 patienter, vilket utgjorde 16 procent av det totala antalet väntande. Ortopedin och ögonsjukvården stod för vardera en tredjedel av dem som redan väntat för länge, sett utifrån vårdgarantin.

Kalmar

Tillgängligheten till sjukvården har förbättrats sedan föregående mätning. Totalt finns 1 067 patienter väntande till behandling, vilket är 150 färre än tidigare. Men en viss ökning noteras för patienter som väntat längre än 90 dagar främst inom ortopedi och urologi.

Landstingen kommenterar resultaten, forts

Norrbotten

En tillbakablick på 2006 visar att tillgängligheten till vård är god inom merparten av landstingets verksamheter. Inom några områden är tillgängligheten dock fortfarande inte tillräcklig. Förbättringsarbeten pågår, t.ex. i form av genombrottsaktiviteter och utvecklingsprojekt (Bra mottagning och Flödesmodellen). Översyn av remisshantering, förändringar i patientadministrativa system samt rekrytering av läkare kommer sannolikt att ytterligare förbättra tillgängligheten till vården i länet.

Tillgängligheten inom medicinska specialiteter är generellt god. Inom lungmedicin och hudmottagning brister det fortfarande i tillgänglighet men arbete med att åstadkomma förbättringar pågår. Inom opererande specialiteter klaras vårdgarantin inom de flesta områden, utom i vissa smala områden där brist på vissa specialister är gränssättande. Problem finns kring specifika områden som till exempel operation av övervikt och vissa plastikoperationer på grund av brist på specialister inom området. Väntetider inom urologin har förbättrats under hösten men fortfarande kan vissa patienter få vänta något längre än 90 dagar.

Inom öron-näsa-hals-verksamheterna klaras mottagningsverksamheten och hörcentralen vårdgarantin. Operationsverksamheten är inte i fas ännu, men allt fler operationer klaras inom vårdgarantin. Vid ögonmottagningen infrias vårdgarantin i stort och förseningar är små. Inom vuxenpsykiatri har tillgängligheten minskat. Före sommaren kunde samtliga verksamheter erbjuda mottagningsbesök och behandling inom vardera 90 dagar. En översyn av remisshanteringen pågår vilket sannolikt kommer att förbättra tillgängligheten, men problem kvarstår med att rekrytera specialister inom psykiatrin.

Landstingen kommenterar resultaten, forts

Region Skåne

Antal väntande (och därmed väntetiden till gråstarrsoperation) varierar vid de olika ögonklinikerna i Region Skåne. Flera försök har gjorts med att erbjuda de väntande patienterna en tid på något annat sjukhus än det som utlovats från början, men utan större framgång. Därför har samtliga ögonkliniker i Region Skåne, med stöd av Hälso- och sjukvårdsledningen, beslutat att under en period fram till mars 2007, styra remisser med beslut om gråstarrsoperation direkt till de kliniker som har få antal väntande, korta väntetider och kapacitet.

Tre av de sju sjukhusen kommer därmed en tid framöver att agera remissinstans för dessa patienter, medan de övriga fyra sjukhusen får möjlighet att operera sina väntande patienter och minska sina köer. På så sätt hoppas vi snabbare få en balans i gråstarrskirurgin i Skåne, så att alla patienter som är i behov av en gråstarrsoperation kan erbjudas en operationstid inom 90 dagar.

Stockholm

Inrapporteringen ökar gradvis. Ca 80% av vårdvolymen inom den planerade vården rapporteras via de stora sjukhusen samt flera av de stora privata specialisterna. Detta indikerar aktuell väntetidssituation. I statistiken saknas dock ännu två av akutsjukhusen, som inte levererar p.g.a byte av datorsystem. I Stockholms läns landsting finns ca 350 privata specialister, som för närvarande inte har tekniska förutsättningar att rapportera i de system som används för att samla information. Därför går det inte att ha en komplett bild av väntetidsläget inom SLL i dagsläget.

(forts. nästa sida)

Landstingen kommenterar resultaten, forts

Vissa problemområden kan identifieras (ortopedi, hud och neurologi) där åtgärder pågår för att korta köerna. Sedan augusti 2006 har särskilda insatser gjorts för patienter som ska genomgå kranskärls- eller klaffoperation. Över 100 patienter har flyttats till andra sjukhus i landet för operation. I december visas en klart förbättrad situation avseende vänteläget inom detta område. Arbete fortgår med att kvalitetssäkra data och öka antalet vårdgivare som rapporterar. Ett annat analysområde är de vårdgivare som uppger att de kan ta emot patienter inom vårdgarantitiden, men som ändå har patienter som ofrivilligt har väntat mer än 90 dagar.

Sörmland

Tillgängligheten ökar successivt till den specialiserade vården. Inom de rapporterade diagnoserna har 15 procent av patienterna väntat mer än 90 dagar. Knä- och höftplastiker genomförs i allt större omfattning inom 90 dagar. Remissinflödet till ortopediklinikerna har ökat markant under året, trots det så har väntetiderna minskat för behandling. Största andelen som väntat över 90 dagar finns inom plastikkirurgi, även om antalet väntande inte är så många. Patienter som väntar på en hörapparats utprovning får den till 95 % inom 3 månader. En seminariedag har arrangerats för verksamhetschefer och divisionschefer med temat ledarskapets betydelse för en tillgänglig vård. Den blev mycket lyckad och en hel del förändringsarbete, för att skapa en köfri sjukvård, pågår inom många enheter i landstinget Sörmland.

Uppsala

Hörcentralen har för närvarande inte möjlighet att leverera uppgifter pga byte av datasystem men återkommer så snart det är åtgärdat.

Landstingen kommenterar resultaten, forts

Värmland

Landstinget i Värmland har en tillfällig svacka inom de opererande enheterna, som bland annat beror på flera ombyggnationer. Vi räknar dock med att höja kapaciteten till behandlingar inom cirka sex månader. Vi överväger också andra åtgärder som kommer att betyda radikala förändringar i positiv mening för tillgängligheten och vårdgarantin.

Västerbotten

Tillgängligheten till vård har fortsatt att förbättras under hösten. Antalet patienter som väntat längre än 90 dagar på behandling har under året i stort sett halverats. Fortfarande finns problem inom viss ortopedi, framförallt ingrepp i tår och rygg, hand- och plastikkirurgi samt viss öronkirurgi. För hörapparatutprovning, som tidigare varit ett av landstingets stora problem, kan nu de flesta patienter erbjudas tid inom 90 dagar.

Cirka 200 patienter har, under 2006, erbjudits behandling av annan vårdgivare utanför landstinget.

Västernorrland

Västernorrland arbetar för att minska antalet patienter som väntat längre än 90 dagar. Arbeta pågår med att se över verksamheterna och organisationerna.

Landstingen kommenterar resultaten, forts

Västmanland

Under vårdgarantins första år har 2 434 patienter valt att använda sig av möjlighet till vård utanför Landstinget Västmanland, via landstingets vårdinformatör. Dessa patienter är fördelade på tre kliniker, ortopedi, kirurgi och öron-näsa-hals. Ortopeden har totalt hänvisat 2 005 patienter, varav 1 752 enligt besöksgarantin och 253 enl. behandlingsgarantin. Till största delen är det patienter med knäproblem som ortopeden hänvisat enligt vårdgarantin. Ortopeden rapporterar att ca 60-70% väljer att få vård i hem landstinget. Remissflödet till ortopeden har ökat under året och trots vårdgaranti så är väntetiden till besök mycket lång. Önskan om vårdgaranti har varit och är fortfarande stort. Kirurgen har totalt skickat 287 patienter, varav 168 enligt besöksgarantin och 119 enligt behandlingsgarantin. Öron-näsa-hals har totalt hänvisat 142 patienter, varav 121 enligt besöksgarantin och 21 enligt behandlingsgarantin. Inom öron näsa hals är det blandade diagnoser som har hänvisats till annan vårdgivare enligt vårdgarantin.

Västra Götalandsregionen

Antalet patienter som väntat mer än 90 dagar till mottagningsbesök har minskat med 42 procent, från 22 536 patienter till 12 965 patienter, jämfört med 1 november 2005. Väntande till Ortopedmottagning står för nästan hälften av dessa patienter, ca 5 900 patienter. Antalet patienter som väntar mer än 90 dagar till behandling har minskat med 54 procent, från 6 773 patienter till 3 134 patienter, jämfört med 1 november 2005. Väntande till utprovning av hörapparat utgör den största gruppen, ca 900 patienter. Några sjukhus/motsvarande har för närvarande *inga* patienter som väntat mer än 90 dagar till de behandlingar som ingår i uppföljningen.

Landstingen kommenterar resultaten, forts

Örebro

En viss ökning av antalet väntande > 90 dagar kom som förväntat nu i december. Ökningen återfinns hos de flesta specialiteter, både vad gäller besök och operation. Några verksamheter har dock, trots julhelgen, lyckats att minska antalet patienter som väntat längre än 90 dagar.

Östergötland

Antalet långväntare till behandling har minskat i Östergötland med 25 procent på tre månader under hösten 2006. Under sommaren ökade långväntarna (de som väntat längre än 90 dagar), men under de tre höstmånaderna har minskningen fortsatt i en positiv riktning. Den tillfälliga ökningen under sommaren var förväntad, eftersom antalet behandlingar regelmässigt minskar varje sommar till förmån för behandling av akut och svårt sjuka.

Antalet långväntare till besök i Östergötland uppvisar inte riktigt samma positiva utveckling under hösten.

Sammanfattande analys

Vårdgarantin har utgjort en pådrivande kraft i arbetet med att komma till rätta med den bristande tillgängligheten inom den planerade vården. Vi kan konstatera att den mobilisering som skett nationellt, inom landstingen och mellan olika grupperingar, har haft betydelse.

Tillgängligheten HAR förbättrats, men takten på förbättringarna är för långsam. Ett år efter vårdgarantins införande finns det fortfarande alltför många patienter som ofrivilligt väntat längre än 90 dagar på besök eller behandling inom de specialitetsområden som ingår i uppföljningen. För en av fyra patienter uppfylls inte vårdgarantin.

Variationerna i tillgänglighet mellan landstingen och specialitetsområdena är fortfarande stora. Några av landstingen har genom ett systematiskt förbättringsarbete och kraftfulla insatser inom samtliga områden som ingår i det samlade vårdgarantiarbetet nått längre än övriga.

Sammanfattande analys, forts

Det nationellt sammanhållna arbetet i samband med vårdgarantins införande för en förbättrad tillgänglighet har byggt på synsättet att en långsiktigt hållbar tillgänglighet endast kan åstadkommas genom ett samlat förbättringsarbete inom flera områden. Det är inte **en** åtgärd som är lösningen, utan ett samspel av insatser, där den ansvariga ledningens roll är helt avgörande.

Insatserna har koncentrerats till fem områden

- Utveckla system för aktuella planerings-/väntelistor samt uppföljning av väntetider
- Tillhandahålla metoder för systematiskt förbättringsarbete
- Utveckla bättre rutiner för remisshantering
- Ta fram underlag till gemensamma medicinska indikationer för behandling
- Genomföra planerade informations- och kommunikationsinsatser.

Med tanke på den hittillsvarande förändringstakten måste arbetet med att ytterligare förbättra tillgängligheten förstärkas och även i fortsättningen utgöra ett prioriterat område!

Ytterligare information

Flera landsting / regioner följer utvecklingen inom fler åtgärdsområden. Respektive landstings ansvariga väntetidssamordnare kan informera om uppgifterna i det egna landstinget.

Kontaktuppgifter till dessa väntetidssamordnare samt landstingens vårdgarantifunktioner finns på www.vantetider.se / Kontakt.

Kontaktpersoner för vårdgaranti- och väntetidsfrågor vid Sveriges Kommuner och Landsting

Berlith Persson	berlith.persson@skl.se	08 – 452 78 82
Birgitta Edström	birgitta.edstrom@skl.se	08 – 452 77 24
Bo Alm	bo.alm@skl.se	08 – 452 76 55
Roger Molin	roger.molin@skl.se	08 – 452 76 65